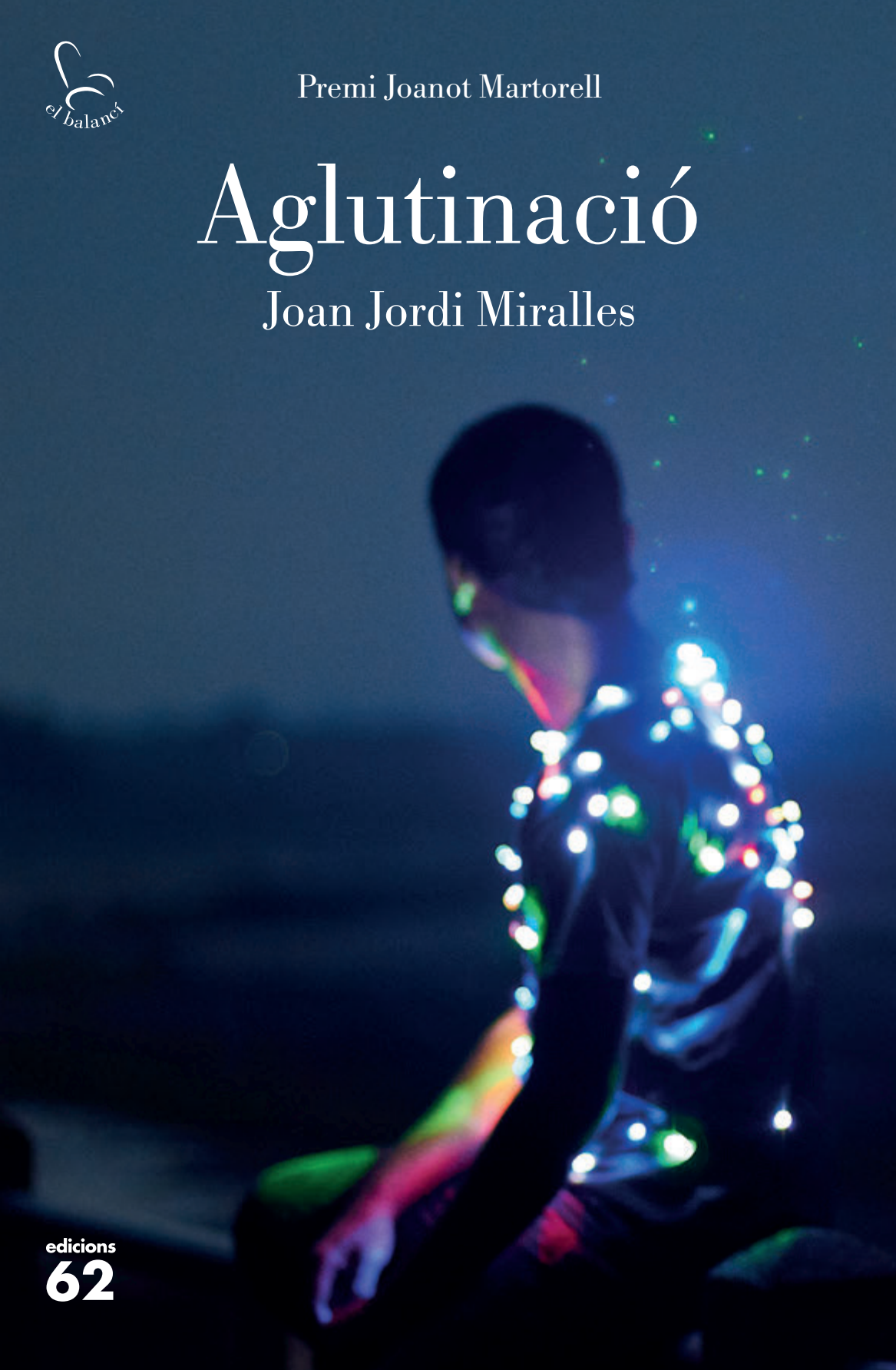


Aglutinació

Joan Jordi Miralles



JOAN JORDI MIRALLES

Aglutinació

Edicions 62

Barcelona

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XXXIX Premi Joanot Martorell
de narrativa 2017, convocat per l'Ajuntament de Gandia
i atorgat per un jurat compost per Xavier Aliaga, Pilar Beltran,
Ignasi Mora i Miquel de Palol

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor
qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació
d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei.
Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos,
www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment
d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 917021970 / 932720447).
Tots els drets reservats.

Primera edició: gener de 2018

© Joan Jordi Miralles i Broto, 2018

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@edicions62.cat
www.edicions62.cat

Fotocomposició: gama, sl
Imprès a Egedsa

DIPÒSIT LEGAL: B. 28.267-2017
ISBN: 978-84-297-7642-3

Qui pot dir com s'abrusa és en lleu foc.*

PETRARCA,
Cançoner (CLXX, 14)

* Traducció de Miquel Desclot (Proa, 2016).

I

*Arribada – Olga i Madelaine – Primers dies al carrer –
Buscant feina – De rentaplats – Com una rata –
A l'hamburgueseria – El llit calent – Una habitació a Rotherbithe –
Jeff i Mark – He vingut a cremar – Una nova feina –
Cercant un substitut – Comiat de Rotherbithe*

Al vestíbul d'arribades, una dona amb bufanda vermella i barret de feltre negre subjecta un cartró mal retallat. Hi pots llegir el teu nom.

—Finalment ens coneixem.

L'Olga és amiga d'una amiga d'una amiga, és a dir, una perfecta desconeguda. Tot i així, mira als ulls quan parla i s'ha avingut a deixar-te dormir al parquet de la seva habitació un parell de nits. Té l'expressió d'un rinoceront però sense les banyes al mig del front. Una dona ferma, ampla, simpàtica, jovial, que de seguida t'explica tot de curiositats i trucs per vagar per Londres els primers dies. Casa seva és a Willesden Green, un barri tranquil i residencial amb una església evangelista que sembla una llaminadura amb el pal girat enlaire. Comparteix habitació amb una nord-americana de San Diego, la Madelaine, una altra dona alegre descaradament amant de les hamburgueses.

—Porta sis mesos viatjant per Europa. Ha fet escala a Londres per guanyar una mica de pasta, com fa tothom —diu l'Olga mentre t'explica les normes de la casa, el funcionament dels electrodomèstics i fa un breu però exhaustiu repàs dels veïns de les habitacions contigües.

La Madelaine treballa en una botiga de joguines a Coventry Street, a prop de Piccadilly. T'explica que ven des d'ossets de pelfa fins a llangardaixos de goma fluorescents. L'Olga, per la seva banda, fa feina de cambrera en un pub a Angel. Totes dues arriben a casa baldades i amb cara de pomes agres.

—Aquesta ciutat xucla la sang fins i tot a les mosques de plàstic —t'assevera la Madelaine—. Em moro de ganes de fotre el camp cap a climes més càlids.

—Has arribat en un moment delicat —et comenta l'Olga un pèl fastiguejada—. D'aquí a dos dies hem de pirar d'aquesta casa. Se'ns acaba el contracte i el propietari no ens el vol renovar. Bé, sí que ho vol, però a un preu més alt. Aquests anglesos són molt malparits, ja ho aniràs veient.

La Madelaine prosseguirà la seva aventura europea cap a Itàlia. Vol visitar Venècia, Florència i Roma. Amb el sou que guanya es pot permetre el lloguer d'una habitació en un *bed and breakfast* molt econòmic a Marble Arch.

—Ja l'he reservat. M'hi quedaré dues nits abans d'agafar l'avió cap a Itàlia. I tu què faràs?

—No ho sé —respon confós—. No m'he plantejat gaires coses, de moment.

—A què et dediques? —et demana, sobtadament encuriosida.

—Si t'haig de ser sincer, no em dedico a res que es pugui resumir en una sola paraula.

—I en dues?

—Crec que no ho aconseguiria ni en un centenar.

L'Olga fuma una cigarreta amb les botes encrostissades de fang damunt el llit. Té uns pits portuguesos mo-

numerals, i un bigoti de foca que sembla pintat. Ha aconseguit que l'amo del pub on treballa li llogui les golfes del local.

—No t'estressis —t'aconsella—. Creu-me si et dic que tot déu que arriba a aquesta puta ciutat és un zero a l'esquerra que no ha fotut mai brot.

Passes dues nits al *bed and breakfast* de Marble Arch. La Madelaine et cola dissimuladament quan la propietària surt a fer encàrrecs. Les condicions són senzilles, fàcils de recordar: follar i no fer soroll. La Madelaine té una pell flàccida, greixosa i àcida, però també una vagina calenta i ben lubricada. Folleu sobre la moqueta per evitar el nyic-nyic de les molles del somier. Segons quines postures, les fustes del parquet crepitien. Llavors us alceu i cardeu drets al plat de la dutxa. T'agrada observar com se separa la pròpia carn amb les mans. Fa temps que no folla i t'espren com una taronja. A tu follar et fa bé, tot i que et despertes cada nit plorant a llàgrima viva. La Madelaine et pregunta què et passa, però ets incapaç de respondre. T'acaricia fins que t'assossegues i t'adorms. Els seus enormes pits et consolen i et fan de coixí.

—No pateixis, tot anirà bé —et diu sense saber per què dintre llagrimeges.

El darrer dia, us acomiadeu al metro. Ella amb la seva descomunal maleta de guiri nord-americana; tu fent adéu amb la mà, un parell de quilograms més prim. Sense cap sostre sota el qual caure mort, amb només el sol pusil·lànim que et pega a la cara, et resignes al carrer, descobrint per primera vegada una Londres austera i caòtica. Et passeges pels barris del centre i et deixes atrapar per les olors ensucrades, ocioses i consumistes. Busques en el *Loot*, en els plafons dels supermercats, en cadascun dels

fanals, en les poques cabines telefòniques que encara sobreviuen, una habitació per llogar. Demanes, en cadascun dels teatres, dels cinemes, dels pubs, dels restaurants, una col·locació. Però no hi ha sort. Abatut, t'escarxofes en el banc d'un parc i al cap de cinc minuts una parella de polis —ni l'has vista arribar— et fa fora amb cortesia. Aprens de seguida que a Anglaterra cal mantenir les formes, fins i tot si es dorm al carrer. A partir de llavors, quan vols reposar, seus amb l'esquena ben recolzada al respatllet, com si fossis un filòsof alemany que medita sobre les qüestions més abstractes. Amb els negocis tancats i pràcticament sense una lliura, deambules capcot i desorientat, lliurant una sèrie de combats contra els efectes porfidiosos de la solitud, mirant de no anar més enllà del que et presenta el dia a dia. Però en aquestes primeres jornades repletes d'extravagàncies, incomoditats i incoherències, és impossible no deixar-se arrossegar pels estats d'ànim de caire més funest. No hi pots exercir prou resistència. Així doncs, obres les comportes a un arsenal de preguntes, cavil·lacions, remordiments i desesperació. Què diantre hi has vingut a fer, aquí?

Durant les hores de sol, si no busques feina, intentes tancar els ulls tot mesclant-te entre els joves universitaris estesos en els parcs del centre. D'aquesta manera ningú no sospita que ets un *homeless* improvisat. A la nit, bande-reges sense rumb; i si plou, com acostuma a fer, t'aixopluges sota els porxos de les grans oficines o t'introdueixes en les cafeteries del Soho obertes les vint-i-quatre hores els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any, sense consumir o consumint només una tassa de te. Mates les hores mirant per la finestra, desfent en mil bocins tovallons i sotagots. Les coses i les persones, potser pel cúmul de nove-

tats que representen, se't plasmen en la ment i a l'instant es fan fonedisses, tan furtiva és la mirada. No parles pràcticament amb ningú i arribes a la sòbria conclusió que convertir-se en un vagabund és molt més fàcil del que tot-hom imagina. Quants cops has sentit llegendes urbanes sobre rics avorrits que, a manca d'estímuls, han volgut experimentar aquest tipus de vida, i en acabat s'han quedat clavats com un gargall sobre el paviment d'un món que molts insisteixen a anomenar «quart», com si els mons sobre el planeta Terra fossin numerables i, en cas de ser-ho, arribessin només a l'escarransida unitat de quatre? No semblés, a desgrat d'això, ben bé un rodamón, i sí més aviat un turista despistat. Assegut en un banc qualsevol, tot contemplant el llençol celeste groguís i sense estrelles, concluds que Londres, malgrat tot i diguin el que diguin, no ha de ser per força el pitjor dels mons possibles.

Continues suplicant una feina, però les expectatives s'ensorren sense misericòrdia. Els teatres no necessiten acomodadors, els cinemes tampoc, els restaurants estan sobresaturats de cambres i els pubs freturen de personal amb més nivell d'anglès. Finalment et resignes a una col·locació com a rentaplats en un restaurant de Bank, sense contracte ni assegurança. Hi treballes quinze hores al dia i dorms en un racó de la cuina sobre cartrons de caixes desballestades, ja que no tens esma per buscar quatre parets i un sostre i l'amo del local, en un acte de caritat cristiana, et compadeix. Entre cassoles i paelles, coberts i safates, barbes d'escuma i vapors, només somies en fogons i frigorífics, gerres i coladors, greixoneres i rostidores, cubells de les escombraries i sobralles en descomposició. El sentit de l'olfacte desapareix i perds la noció del temps:

les hores s'escurcen, les converses s'interrompen en pauses del cervell. T'has convertit en ajudant de rentador de plats, cosa que significa que ets l'última escòria del continent anglès. I qui és el teu cap? Ni més ni menys que un filipí malparit que, no se sap ben bé per quin carall de raó, no et suporta. De seguida entreu en una guerra permanent en què com més va més s'agiten pensaments sanguinaris i comportaments intimidadors. A mesura que passen els dies, pots sentir com els engranatges mentals s'oxiden, s'atrofien, es converteixen en gelatina adulterada. La memòria comença a naufragar a la deriva, la simple concepció d'un món exterior sembla ridícula. No hi ha més que una cuina amb els efluvis d'una creació absurda i monstruosa. Tot es concentra en la senzilla visió dels cubells de les escombraries: es reomplen i es buiden constantment, al ritme de les pulsacions, i regalimen de tot i per tot. Dels bassals que s'hi formen sorgirà vida, o potser la vida ja hi és: batent fortament des del nucli de la putrefacció. De tant en tant, veus la teva pròpia massa encefàlica repartida entre les piques i te n'alegres. Rius com un idiota. Tot i que et mates treballant, el filipí no para d'increpar-te mentre fuma caliquenyos com una xemeneia; després crida paraules agudes en una mescla idiomàtica ensalvatgida que fa ressuscitar els xais del frigorífic, a dinou graus sota zero. Quan es gira, li escups a la calba: ell creu que són gotes de suor formades de manera espontània. En els descansos, menges les sobralles. Ho fas segons l'estil anglès perquè ets al Regne Unit de la Gran Bretanya: utilitzes els coberts com cal i només eructes dissimuladament amb el tovalló fregant-te els llavis. El filipí, que no té nom —de fet, tu mai no et dirigeixes a ell si no és amb insults, tal com ell fa amb tu, cadascun en la

seva llengua materna—, menja com les bèsties, fa servir les mans i emet sons de garrí. Tu gaudeixes d'un parell de pauses de no més de deu minuts que empres únicament per ingerir aliments; el filipí, en canvi, s'hi està més de mitja hora per demostrar-te que ell és qui mana i que, tal com estan les coses, un filipí sense estudis, analfabet i bestialitzat pot convertir-se, no se sap per quin coi de carambola del destí i llei d'aquesta refotuda civilització, en amo i senyor d'un ciutadà europeu cultivat.

Seguint l'exemple i els costums ancestrals de l'home primitiu, et limites a adaptar-te al medi, per molt hostil que es presenti, i a erigir un pla assenyat per sortir del cau en què et trobes. És clar que escapar de la cambra secreta d'un intestí prim no és pas una tasca fàcil; cal, abans de tot, enfellonir-se fins al punt de no tenir por d'immolar-se. A Londres tothom aprèn ràpidament que sortir d'una claveguera significa introduir-se en una altra, sense zones intermèdies ni pausa. No hi ha descans per a les rates, entre elles s'emprenyen i es fan la guitza: l'acció d'una no significa la inhibició d'una altra. Treballen autònomament i, malgrat que pertanyen a la mateixa espècie, senten que es troben a anys llum les unes de les altres, com si cadascuna d'elles posseís un grup sanguini radicalment diferent i malavingut al de la resta. Així com una rata, doncs, a tu la mera presència d'un món exterior t'esgota i alhora t'estimula. T'emprenyen les anades i vingudes dels més de catorze milions d'habitants. Com és possible sentir-se sol en una metròpoli tan exorbitant? Et sents fora de lloc i fora de temps.

—Què hi has vingut a fer, exactament? —et demana l'Olga mentre es depila les palmeres de les cuixes amb una gillette força desgastada.

Al final, t'has limitat a desfer l'estret nus del davantal i has fotut el camp del restaurant sense mirar enrere. Tan senzill com això. I ningú no t'ha empaitat perquè ningú no empaita una merda amb potes.

—No ho sé —dius en to dubitatiu.

—No ho saps?

Busques amb els ulls una evasiva adequada, però no n'hi ha cap que et faci el pes. El teu cap és la quilla d'un vaixell a la deriva.

—Fugir, suposo —acabes responent.

Has passat dues nits al ras i has anat fent becaines durant el dia. T'has comprat una ampolla de Highland, l'has camuflada en una bossa de cartró i has anat xumant intermitentment. T'has nodrit a còpia de *fish and chips*, se t'ha remogut l'estómac, has tingut febre, has fet de ventre entre els matolls dels parcs públics. Abaltit i descoratjat, has anat a veure l'Olga, que és l'única persona que coneixes a Londres.

—Això no és gens original —et diu sense aturar la destrallada—. Ho fa tothom, aquí. No cal anar-se'n a Alaska a pescar bacallà negre.

Et quedes ben distret sense saber què diantre replicar. L'Olga s'ensabona l'altra cama i continua.

—Aquesta ciutat arreplega la pitjor púrria del món. Està plena d'esguerrats, revoltats i pervertits. No sé pas què deu tenir.

L'Olga t'ha deixat una tovallola de mans, fer servir la dutxa i dormir unes hores sobre el seu matalàs, i t'ha confessat que estava amoïnada perquè no sabia on paraves. Desconeixia el cau de Bank i la teva feina de rentaplats braç a braç amb un filipí. I s'ha sentit alleujada perquè finalment no has continuat trencant-te les banyes per una feina que tothom prova d'evitar.

—A què aspiraves, a convertir-te en cap de rentadors de plats? —mira de provocar-te amb una amalgama perfecta d'estupefacció i sorna—. Bé, no et conec gaire, però sembles una persona més capacitada.

—Em sobrevalores.

—Amb aquesta mentalitat tens molt a perdre i poc a guanyar. Però digues, de quin drama estàs fugint? O és que vas fer una porcada?

Notes com les llàgrimes et grimpen des de les entranyes.

—Crec que no estic preparat per respondre aquesta pregunta —acabes contestant.

L'Olga et fita amb ulls enfonsats i escrutadors, però no insisteix.

—En fi, queda't uns dies, si vols. I mira de trobar alguna cosa decent. L'amo del local ha marxat de vacances. Si ets discret, no hauria de passar res.

Ara ets en una oficina prop de Marylebone, assegut davant un home prim i nerviüt coronat amb una gorra blanca clapejada de llunes carbasses. Al voltant, columnes de caixes de cartró plenes de salses per amanir i tovallons de paper d'una sola capa.

—Què saps fer? —et pregunta el mànager amb veu nasal i un accent marcadament *cockney*, quinze anys més jove que tu.

—Una mica de tot —respons somrient com un brètol.

A mitja tarda, un cop signat el contracte, et disfressen de cap a peus amb l'uniforme cridaner de l'hamburguesa-ria. De seguida has notat el pes dels diversos estrats de greix i suor que s'han estalviat de fer passar per la bugaderia.

—El que la gent vol —t’instrueix el mànager— és que qui serveixi sigui amable, atent i sol·lícit, que somrigui i denoti optimisme. Hem de vendre felicitat. Està demostrat que d’aquesta manera augmenta l’apetit del client.

Tu fas generosos esforços per apuntar somriures a tort i a dret. I no solament somrius, sinó que t’hi deixes la pell. No vols pensar més enllà de l’entorn més immediat: de servir comandes i fer diners. Has trobat de nou una feina i necessites que el tifó de les accions quotidianes xucli les cabòries que duus instal·lades.

Amb una mica de calés a la butxaca i uns horaris fixos, t’és més fàcil buscar una habitació com Déu mana. En un anunci que penja al plafó d’una pizzeria, llegeixes que es lloguen habitacions a meitat de preu. Te n’hi vas de dret. El lloc es troba a prop de New Cross Gate, una zona insensible al bon gust on tres quartes parts del que copsa un sol esguard és ferralla i el quart restant són negres que traginen bosses de supermercat plenes de cerveses i brics de llet sencera. A través d’un dels ponts, i davallant unes escales de ferro, arribes a un edifici allargat i tremolós que sembla haver estat acolorit amb el carbó sobrer d’una barbacoa. T’obre la porta una dona grassa i refinada que duu un llacet blanc al cap i somriu per arrodonir cadascuna de les paraules pronunciades amb una boca minúscula, de ben segur habituada a ingerir gelats, pizzes, plum-cakes i cabrits al forn. Amb el teu anglès infantil li expliques què estàs buscant i ella t’informa que ara mateix només disposa d’una habitació lliure. Et convida a accedir al vestíbul. Tot travessant un llarg distribuïdor atapeït de portes a banda i banda, arribeu a l’habitació en qüestió. T’has de fer a un costat per tal que ella pugui obrir la porta. Abans, però, se’t fa estrany el seu advertiment:

—Ara no faci soroll, que està dormint.

—Dormint qui? —goses preguntar.

A dins no es veu ni gota.

—L'habitació és compartida. A la nit hi dorm vostè i durant el dia, el seu company. Cal que siguin endreçats i respectuosos amb els horaris.

—Que siguem endreçats?

La resta d'habitacions són pràcticament idèntiques i més que dormitoris semblen compartiments estretíssims d'un tren que travessa diverses fronteres de nit. Compartir cambra i llit amb un desconegut no és pas el somni de la teva vida, però val més que t'hi acostumis perquè no tens on caure mort. Així doncs, decideixes imposar-te una setmana de prova.

Al vespre, quan obres la porta de l'habitació, et trobes les pertinences del teu company entaforades dins un bagul de fusta. L'endemà, ben d'hora al matí, ets tu qui les hi deses. No coincideix mai, i la primera impressió que t'arriba d'ell és que també treballa en una hamburgueseria. La segona cosa que et crida l'atenció és que l'oli de la fregidora que fan servir al seu establiment és diferent del que empren al teu. La tercera és que penca de valent i aterra a casa rendit; ni tan sols té esma de canviar els llençols. Al cap d'una setmana, la cambra emana una olor nauseabunda de fregitel·la, i tu has deixat de notar cap diferència entre treballar a l'hamburgueseria i reposar a la nit: les vint-i-quatre hores del dia s'han convertit en la vivència d'un home dins una fregidora. L'última cosa que et crida l'atenció de l'amic invisible és que adora el vodka, ja que a la nit, quan reclines el cap al coixí, de seguida hi ensumes una alenada seca i consumida que et fa regirar l'estómac.

Un dels vespres, encens el llum de l'habitació i el descobreixes ajaçat al llit amb els peus sobresortint dels llençols i el front amarat de suor. És la primera vegada al llarg d'aquesta estranya convivència de més de dues setmanes que us veieu les cares. Us presenteu i encaixeu. Malgrat que a l'inici en Vladimir sembla una mica esquerp, de seguida s'estova i un pèl avergonyit et demana disculpes pel fet d'haver-se quedat a l'habitació. A fora al carrer fa un vent de mil dimonis i un fred que pela. T'explica que s'ha posat el termòmetre i marcava quaranta. Li preguntes si ha pres alguna cosa.

—La veritat és que no. Suposo que demà al matí ja em trobaré millor. No puc faltar més d'un dia a la feina o em cardaran fora.

—Ara mateix vaig a buscar una farmàcia.

—No et preocupis. El que sí que m'aniria bé és una mica de vodka.

N'hi compres una ampolla i decideixes passar la nit estès damunt la moqueta. És la cosa més natural, vist que en Vladimir està malalt. Suposes que és el mínim que pot fer un ésser humà per un altre de la seva espècie. L'endemà al matí descobreixes l'ampolla de setanta centilitres buida. En Vladimir ha estat delirant tota la nit i cada vegada que es girava aprofitava per xumar-hi una mica. No has pogut tancar els ulls un sol instant. El vostre llit està tan xop i la cambra és tan estreta que la flaire repulsiva que inunda l'ambient es resisteix a marxar. Mires de convence'l de canviar els llençols perquè no agafi una pulmonia. Mentre desfàs i refàs el llit, en Vladimir aprofita per ficar-se sota la dutxa. Quan torna a l'habitació, el seu cos encara put a una mescla estranya d'olis: de colza, de blat de moro, de soja.

Sense més dilacions, l'endemà mateix tornes a començar la recerca d'una habitació que et permeti reposar els ossos en pau.

Gràcies a un contacte de l'Olga, en trobes una a Rotherhithe. El propietari és un metge jubilat que ha tornat a l'Índia, d'on va partir de jovenet per trobar fortuna. La casa és administrada pel seu nét, que estudia segon any d'informàtica: bell, alt, esprimatxat, amb els ulls grans com dues olives i el rostre fresc com un tros de llenya mullat per un rierol. Abans de mostrar-te la casa, et rep a la seva habitació, farcida d'aparells informàtics antiquats; cobrint les parets, enganxats amb xinxetes, pòsters i fotografies d'ídols de criquet. Et convida a seure i beure un te plegats. De seguida entra en matèria i et fa un seguit de preguntes protocol·làries: d'on has sortit, a què et dediques, quina vida duus. T'ho inventes tot, respons superficialment, sense gaire detalls: que Londres sempre t'ha fascinat, que viure-hi és un somni, que vols perfeccionar el teu nivell d'anglès. Mig convençut, t'explica les condicions del contracte. Li dius que d'acord i tot seguit et mostra l'habitació. Al primer cop d'ull, t'adones que en realitat no es tracta ben bé d'una habitació, sinó més aviat d'un armari encofurnat, amb un ull de bou que no es pot ni obrir. El matalàs és damunt una llitera a la qual han sostret el llit inferior per inserir-hi un escriptori minúscul i una cadira de jardí d'infants. Només es pot accedir al matalàs pujant una escala incrustada en un dels angles. Abans, però, s'han de superar, mitjançant gestos dignes d'un contorsionista, els desnivells de les fustes d'un estant tort i abrupte. L'únic llum es troba a l'altre extrem de

l'habitació des del capçal del llit i és necessari enroscar la bombeta cada cop que es vol encendre; no sempre resulta: depèn d'un nombre concret i precís de girs. El preu de tot plegat, incloent-hi les despeses i el fet que consentiria que paguessis la fiança a terminis, és assequible per a la teva butxaca balmada. Acceptes, així doncs, passar-hi alguns mesos de la teva vida.

A part de l'hindú, hi conviviu un infermer australià que es diu Mark i un venedor irlandès de màquines rentadores, de nom Jeff, que té el nas més extraordinari que hagin vist mai. Sempre que seieu al saló a mirar la televisió, mentre l'un o l'altre s'entreté amb una llauna de cerveza, restes meravellat contemplant la seva nàpia sui generis.

—Què, t'agrada? —et pregunta en una de les ocasions que t'inxampa.

Intentes dissimular mentre en Jeff esclafeix de riure.

—No passa res, home. Ja sé que tinc un nas que crida l'atenció. A mi també m'agrada mirar-me'l al mirall. Però què, t'agrada o no?

—No sé què dir-te. Crec que sí, que m'agrada molt. Però ja respires bé?

—I tant! Fins i tot puc aguantar més estona amb el cap sota l'aigua.

—Però vols dir que això hi té res a veure?

Realment és un paio singular, aquest Jeff. Els dies que hi ha partit de futbol, us recull a en Mark i a tu i us duu al pub irlandès del costat de l'estació. Si no guanya el seu equip, s'empenya: aleshores comença a convidar tothom. I si guanya, el tros de pa se sent eufòric i us paga cerveses igualment.

Per la seva banda, en Mark és la típica persona que no

sap estar sola. O aquesta és la impressió que et fa. No és només que parla massa, sinó que a més a més no entén conceptes com intimitat i espai personal. Aparentment és un tipus polit i ordenat que té l'habitació endreçadíssima: fa servir diferents cartellets per assenyalar el nom de cada cosa; i si mai deixa res a algú, desa una nota al lloc on manca aquell objecte. El problema que té són les ungles dels peus; segons sembla, pateix un excés de ceratina i contínuament ha d'estar retallant-se-les. Ell diu que és hereditari: que el seu pare sempre duu els mitjons foradats i que el seu avi havia deixat de portar-ne perquè l'angoixava veure com l'ungla del dit gros li sobreeixia ara i adés. Però el pitjor d'en Mark és el costum de tallar-se les ungles on li rota. Tot sovint el trobes preparant el sopar o mirant la televisió i retallant-se-les; de vegades entra a la teva habitació lil·liputenca i s'entreté deixant la moqueta plena de minúscules *banyes de lluna*, tal com ell les anomena per donar un desmerescut sentit poètic a la seva disfunció. És un fàstic d'home al qual no et sents capaç de cridar l'atenció perquè es veu d'una hora lluny que necessita companyia. Ara bé, en nombroses ocasions et sorprèn la fosca inclinació que té de provar de convence't sobre alguns temes dúctils i qüestionables. Et parla de la fi del món, de la missió apostòlica dels homes en l'univers llunyà, de la vida a l'espai i dels seus habitants. Ho fa amb naturalitat, com si repassés l'alineació de dos equips abans d'un matx. Segons et confessa, són temes tractats més a fons en les reunions que organitza «una petita agrupació científica» a la qual pertany.

—Si els apòstols no hi van poder arribar perquè no tenien mitjans, qui dintre evangelitzarà les tribus intergalàctiques? Algú hi haurà d'anar abans o després, no

creus? Hauries de venir a sentir les xerrades que fem. La majoria dels participants són astrònoms, físics, filòsofs, sociòlegs. Hi ha una mica de tot. I estan obertes a tothom, és clar. De debò que t'interessaria. Perquè tu has pensat mai què passaria si la Terra fos destruïda? T'has aturat alguna vegada a pensar-hi? No serviran de res les reserves d'armament ni d'aliments, ni les trinxeres ni els refugis subterranis. L'única salvació provindrà de l'espai exterior, de l'evacuació massiva que els éssers del cosmos faran entre els escollits.

Tot i així, és un paio simpàtic, en general, de conversa agradable. De vegades, sota els efectes de l'alcohol, t'explica aventures d'hospital que no fan més que confirmar la reputació llegendària a l'entorn del personal sanitari. El seu èxit més destacable, et confessa ben ufanós mentre acciona el tallaungles amb perícia, ha estat una pacient que patia diversos traumatismes per culpa d'un accident de trànsit.

—Tenia les dues cames trencades i el braç esquerre amputat. No t'imagines com va ser de difícil.

Rotherhithe pertany a Docklands, àrea situada al sud-est de Londres. És un districte tranquil del barri de Southwark que barreja edificis de protecció oficial amb zones de tipus residencial. Hi ha cotxes familiars aparcats davant els garatges, jardins encatifats de gespa mullada i nans de pedra repel·lents a les tanques. I de portes endins, arravataments, disputes i renyines, com a tot arreu. També hi ha un colossal supermercat situat al final del famós canal d'Albion, direcció Canada Water, per on t'agrada estirar les cames i llançar pedres als cignes i als ànecs quan ningú no mira: és magnífic veure com despleguen les ales enmig d'un dia gris i plujós, de costums anglesos.

Sovint agafes el metro i travesses el riu fins a «L'illa dels gossos». Et plau que l'amalgama enterbolida de sensors t'incendiï l'olfacte: de metall, de garatge, de benzina, de corda mullada, de brea, de tabac ranci, d'aixella suada i de peix pútrid. Als vorells del riu s'hi dibuixen petites acumulacions de sorra, còdols i materials detrítics, i també de pneumàtics, llaunes, ampolles de plàstic, compreses i preservatius. El Tàmesi recalca els símptomes de la metròpoli, i tant és així que és fàcil diagnosticar una greu malaltia crònica, com les propiciades per la nicotina, a la ciutat de Londres.

Rotherhithe batega com una mala cosa. La seva aparença és la d'un districte avorrit on s'hi viu bé, fornit de serveis bàsics i comptats pubs on desfogar les energies mal conduïdes de la jornada. Tothom és extremament correcte i afile, sempre de bon humor i amb una paraula agradable o un comentari sobre el temps, que no varia gaire, germinant a la punta de la llengua. Però en el fons és una caldera on augmenta, a cops d'ímpetu, la pressió.

Un migdia tornes de passeig i et trobes en Mark, l'infermer australià, arronsat i reconcentrat a la part de sota de la teva llitera, construint una mena d'igllú amb les seves refotudes *banyes de lluna*.

—Què fas aquí? —li preguntes, mirant de llevar importància al fet que estigui fent una cosa que t'incomoda força.

—Tallar-me les ungles, que no ho veus? —fa desant un unglot a la cúspide del turonet.

—No tens prou espai a la teva habitació?

—És que volia preguntar-te una cosa —et respon sense deixar de fer el que fa.

Et treus l'abric i el penges al ganxo de darrere la porta.

—A veure, digues —carregant-te de paciència, sense treure els ulls de l'edificació fastigosa, elevada sobre la moqueta verda i descolorida.

En Mark desa el tallaungles, alça el front i et mira de dret. Somriu lleugerament, sense malícia:

—A tu se t'ha mort algú fa poc, oi?

—Com? —perquè de fet no estàs segur d'haver entès el que has arribat a entendre.

—No, res. No em facis cas.

Però no et sembla una qüestió que es pugui deixar estar de qualsevol manera.

—Per què m'ho preguntes?

Es pren uns segons, qui sap si per rumiar la resposta o simplement per afegir-hi èmfasi dramàtic.

—Perquè en fas la cara —i amb els dits com una cullera retroactora comença a traspasar l'alteró de formes còrnies al palmell de la mà contrària.

—I com és aquesta cara? —preguntes una mica picat, contenint la metxa d'una irada traca d'improperis.

—La deus veure cada matí quan t'emmiralles després de rentar-te-la —et respon tan tranquil en Mark, que ja s'ha alçat i es disposa a sortir. Però al llindar, es gira i fa:— Si mai vols parlar, pots comptar amb mi. Ja t'ho he dit.

—Sí, segur —repliques abans de tancar la porta.

Però no ha transcorregut ni mig minut que ja la torques a obrir. Te'n vas de dret al pub que hi ha a tocar de l'estació i et gastes el sou. Quan les coses van mal dades, decideixes plegar el ram. Però intueixes que no serà fàcil escapolar-te'n: hi ha un paio rabassut i amb samarreta de tirants que ha decidit utilitzar-te per produir una impressió en l'ànim dels assistents. Et diu *monkey* repetidament.

En el fons tu vols i no vols que et faci una cara nova. Alguns braços us separen. Llambregues tatuatges i llepes un efluvi àcid de suor. Miraculosament, en Jeff fa acte de presència i t'ajuda a tornar a casa. Sents el seu alè de llúpol mentre et xiuxiueja ànims, seny i coratge. Us atureu al canal d'Albion, t'agenolles i en Jeff et posa els dits perquè deixis anar una agònica gitarada. Fas cassoleta amb les mans i et mulles la cara. Distingeixes els estrats de vidres acumulades i llençades literalment als claveguerams. Llenya que crema en un cubilot sense fi ni misericòrdia. Tu mateix estàs decidit a tirar-te a les brases.

—He vingut a cremar, Jeff —a penes aconsegueixes vocalitzar, desplaçant el pes del cos d'una cama a l'altra.

—Sí, mestre, sí —respon ell.

—Tu sí que en saps, de respirar sota l'aigua, oi, Jeff?

—Ja ho pots ben dir.

Té una nàpia esfereïdora, però és bon jan.

Pegues cabotades al rebedor de casa. No saps com, arribeu a pujar el tram d'escales. T'enfila a l'armari per a gnoms, et treu les sabates i t'allita vestit.

—Bona nit, mestre.

—Ei, Jeff —dius amb les parpelles tibant cap avall.

—Digues —respon ell movent-se feixugament—. Què necessites?

—Jo no sabia que passaria.

—Ningú no les sap, aquestes coses —et diu en Jeff sense saber ben bé de què parles.

—No ho sabia —dius com un lament i amb els ulls tancats: veus cossos celestes de formes irregulars que xoquen i desapareixen sense fer soroll.

—No pateixis —diu en Jeff tancant la porta suauement—. Les coses aniran bé.